

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства транспорту України

19 квітня 2001 року № 225

(у редакції наказу Міністерства

інфраструктури України

від 22 грудня 2015 року № 549)

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України

02 лютого 2016 р. за № 170/28300

Інструкція

про огляд суден, які здійснюють плавання (експлуатуються)

на внутрішніх водних шляхах України

I. Загальні положення

1.1. Ця Інструкція розроблена відповідно до статей 16 та 16³ Закону України «Про транспорт», абзацу дванадцятого підпункту 28 пункту 4 Положення про Міністерство інфраструктури України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 червня 2015 року № 460, Положення про Державну систему управління безпекою судноплавства, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 07 жовтня 2009 року № 1137, Положення про Державну службу України з безпеки на транспорті, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11 лютого 2015 року № 103, для здійснення контролю за відповідністю суден вимогам законодавства

з безпеки судноплавства та запобігання забрудненню навколишнього природного середовища із суден (далі – вимоги безпеки судноплавства) шляхом їх огляду.

1.2. Ця Інструкція встановлює порядок огляду суден, які здійснюють плавання (експлуатуються) на внутрішніх річкових водних шляхах України, що проводиться державними інспекторами центрального органу виконавчої влади у сфері безпеки на морському та річковому транспорті (далі – інспектор).

1.3. Ця Інструкція поширюється на усі судна незалежно від їх прапора, форми власності (за винятком риболовних та малих (маломірних) суден), які здійснюють плавання (експлуатуються) на річкових внутрішніх водних шляхах України (далі – судно), капітанів (судноводіїв) і членів екіпажів суден, а також на інспекторів.

1.4. Інспектори мають право:

проводити огляд суден;

забороняти експлуатацію суден у разі порушення ними вимог безпеки судноплавства до виконання вимог інспектора щодо усунення недоліків, які були виявлені при проведенні огляду.

1.5. Судна, що вперше протягом навігації заходять на річкові внутрішні водні шляхи України, у тому числі судна під іноземним прапором, підлягають обов'язковому огляду у першому річковому порту (терміналі) або місці стоянки на шляху їх прямування внутрішніми річковими водними шляхами України.

1.6. Капітан судна (судноводій) повинен забезпечити належні та безпечні умови, які б дозволяли інспектору піднятися на борт судна та провести його огляд.

1.7. Інспектор зобов'язаний поінформувати капітана судна чи особу, яка його заміщує (судноводія), про право капітана судна (судноводія), судновласника або власника судна на оскарження результатів огляду.

1.8. Під час огляду суден інспектори повинні бути одягнутими у формений одяг, мати при собі та пред'являти капітанам суден (судноводіям), що оглядаються, посвідчення інспектора.

II. Проведення огляду судна

2.1. Огляд судна здійснюється з метою встановлення відповідності судна, його завантаження, екіпажу та умов перебування на ньому пасажирів вимогам безпеки судноплавства.

Огляди суден можуть бути здійснені під час стоянки судна або під час здійснення судном плавання (у разі відсутності явних підстав для заборони або обмеження експлуатації).

Огляди суден здійснюються безкоштовно для суден та їх власників.

2.2. Огляд судна проводиться у присутності капітана (судноводія) і старшого механіка або уповноважених ними осіб.

2.3. Огляди суден проводяться:

перед введенням судна в експлуатацію після присвоєння або поновлення його класу класифікаційним товариством;

перед початком навігаційного періоду;

при першому заходженні протягом навігації судна, у тому числі судна під іноземним прапором, на річкові внутрішні водні шляхи України;

у разі порушення судном чи екіпажом правил плавання;

після аварійної події із судном;

при виявленні факту скидання із судна нафтовмісних, стічних вод, сміття або судових відходів;

у разі завантаження судна понад осадку, максимальну для судна в певному районі плавання, або з порушенням правил перевезення вантажів, або з порушенням норм пасажиромісткості;

у разі невідповідності розмірів судна габаритам судового ходу;

з метою перевірки виконання припису інспектора щодо усунення порушень вимог безпеки судноплавства;

за заявкою судовласника.

2.4. Інспектор при проведенні огляду судна повинен перевірити судові документи, а також пересвідчитись, що загальний стан судна, включаючи пост керування судном, машинне відділення, житлові приміщення екіпажу та пасажирів відповідають вимогам безпеки судноплавства.

Під час перевірки судових документів інспектор зобов'язаний переконатися у тому, що:

документи є чинними;

журнали ведуться відповідно до встановлених правил.

Під час огляду перевіряються:

виконання попередніх приписів інспекторів;

відповідність судна і судових документів району плавання, габаритам судового ходу;

загальний стан конструкції судна (надводний борт, палуба, люкові закриття вантажних трюмів тощо);

робочий стан механізмів, обладнання та пристроїв судна;

укомплектованість та кваліфікація екіпажу судна;

підготовленість екіпажу до виконання обов'язків за судовими тривогами;

наявність необхідного маркування, написів і знаків для організації боротьби за живучість судна і евакуації людей;

завантаження судна (розміщення і кріплення вантажу);

загальна чисельність людей на борту (за судновими документами та фактична);

чисельність пасажирів на борту (за судновими документами та фактична);
осадка судна;

наявність зони візуального спостереження попереду судна з поста керування судном не менше ніж 350 м;

наявність та справність світлової та звукової сигналізації, навігаційних вогнів та штурманських приладів;

наявність, стан, умови зберігання рятувальних засобів, аварійного і протипожежного постачання, засобів локалізації аварійних розливів нафти;

наявність вільного доступу до рятувальних засобів, мірильних трубок, пожежних кранів та водостічних отворів, засобів боротьби за живучість судна, а також вільних шляхів евакуації і посадки людей у рятувальні засоби;

загальний стан суднового протипожежного обладнання;

наявність та справність магнітного компаса (компасів), гірокомпаса, ехолота, радіолокаційних станцій, апаратури АІС, іншого радіонавігаційного обладнання відповідно до законодавства та суднових документів;

наявність чинної таблиці девіації магнітного компаса;

наявність лоцмана на борту судна в районах, де лоцманське проведення для судна є обов'язковим.

2.5. За результатами огляду самохідного судна інспектором складається акт огляду судна за формою А (додаток 1), а у разі наявності невідповідностей судна вимогам безпеки судноплавства – також акт огляду судна за формою Б (додаток 2), який є додатком до акта огляду судна за формою А.

В акт огляду судна за формою Б вносяться посилання на розділ, статтю чи пункт акта законодавства, вимоги якого порушені. Також до цього акта можуть додаватися фото- та відеоматеріали, а також інші матеріали з доказами порушень вимог судноплавства.

Коди невідповідностей та коди вжитих заходів в акті за формою Б вказуються з метою статистичного обліку і доводяться до інспекторів центральним органом виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері безпеки на морському та річковому транспорті.

За результатами огляду несамохідних суден складаються такі акти огляду:
акт огляду несамохідного судна (додаток 3);
акт огляду стоянкового судна (додаток 4).

Акти огляду суден складаються у двох примірниках, які підписуються інспектором та капітаном (судноводієм) судна або уповноваженою ним особою, при цьому один примірник вручається капітану (судноводію) або уповноваженій ним особі, а другий залишається у інспектора.

Акти огляду повинні зберігатись на борту судна протягом двох років з моменту перевірки судна та надаватись інспекторам для ознайомлення.

У разі виявлення під час огляду порушень вимог законодавства, що потребують припинення подальшої експлуатації судна, інспектором складається в установленому порядку припис щодо заборони експлуатації судна до усунення порушень вимог з безпеки судноплавства.

2.6. При виявленні невідповідності членів екіпажу до виконання обов'язків за судновими тривогами інспектор повинен вимагати від капітана судна (судноводія) проведення учбової тривоги (за виключенням випадків, коли проведення тривоги може бути небезпечним, зокрема за станом погоди).

III. Заборона чи обмеження експлуатації (плавання) судна

3.1. Інспектор повинен заборонити вихід судна у плавання до усунення порушень:

1) у разі відсутності чинних судових документів:

свідоцтва про право власності на судно (або його нотаріально завіреної копії);

свідоцтва про право плавання під Державним Прапором України;
класифікаційного свідоцтва;
свідоцтва про мінімальний склад екіпажу судна (для самохідних суден);

2) у випадках, якщо:

судно не укомплектоване екіпажем відповідно до встановленого мінімального складу екіпажу;

відсутні чинні кваліфікаційні документи членів екіпажу;

члени екіпажу судна не підготовлені до дій за судовими тривогами;

капітан (судноводій) або старший (змінний) механік судна перебуває у стані алкогольного або наркотичного сп'яніння;

на борту судна відсутній лоцман (в районі обов'язкового лоцманського проведення, якщо лоцманське проведення для судна є обов'язковим);

на борту судна відсутня необхідна кількість судноводіїв з документами, які надають право самостійного плавання на певних ділянках водних шляхів, по яких судно здійснює рейс;

стан корпусу судна, його механізмів, обладнання та пристроїв не відповідає вимогам безпеки судноплавства;

стан машинного відділення судна є пожежонебезпечним;

відсутнє маркування, написи та знаки, необхідні для боротьби за живучість судна і евакуації людей;

відсутні або несправні суднове аварійне, протипожежне обладнання, судові рятувальні засоби, засоби локалізації та ліквідації аварійних розливів нафти;

не забезпечений вільний доступ до рятувальних засобів, мірильних трубок, пожежних кранів та водостічних отворів, засобів боротьби за живучість судна, а також вільних шляхів евакуації і посадки людей у рятувальні засоби;

судно завантажено понад вантажну марку або з порушенням вимог до остійності та міцності корпусу;

кількість осіб на борту перевищує кількість, встановлену судновими документами та забезпечену рятувальними засобами;

кількість пасажирів високошвидкісного судна перевищує кількість місць для сидіння;

судно не відповідає габаритам суднового ходу, встановленим обмеженням експлуатації, зокрема за станом погоди та районом плавання.

3.2. Інспектор повинен обмежити рух судна в таких випадках:

виявлене невиконання припису інспектора;

завантаження або крен судна створюють непроглядну зону попереду судна довжиною понад 350 м (у разі відсутності радіолокаційного обладнання);

кількість дітей на борту перевищує кількість наявних на судні дитячих рятувальних засобів;

вахта несеться з порушенням встановленого часу відпочинку;

члени екіпажу судна, які не є капітаном (судноводієм) та старшим механіком, перебувають у стані алкогольного або наркотичного сп'яніння;

навігаційні карти району плавання не відкориговані на дату виходу в рейс;

відсутність чинного свідоцтва (тимчасового свідоцтва) про управління безпекою, а також копії документа (тимчасового документа) про відповідність системи управління безпекою судноплавної компанії (для самохідних суден валовою місткістю 500 одиниць і більше та пасажирських суден незалежно від місткості).

3.3. При виявленні невідповідностей, зазначених у пункті 3.2 цього розділу, залежно від ступеня їх небезпеки судну:

приписується стати на якір або до причалу (якщо огляд виконувався під час руху судна) або залишитися у причалу;

приписується усунути виявлені порушення протягом визначеного часу;

дозволяється слідувати тільки до місця призначення, в якому невідповідності мають бути усунені.

Директор Департаменту морського
та річкового транспорту

А. Затулко